

DEBRÉCZENI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

EGY ÓRA . . . K 10.—
NEGYED ÉVRE K 30.—
FÉL ÉVRE . . . K 60.—
EGÉSZ ÉVRE . K 120.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

Az átmenet

Debrecen, augusztus 6.

Magyarországnak hat nap óta új kormánya van, amely maga is azt vallja, hogy csak ideiglenesen vállalkozott az ország kormányzására. Egyedül programja az új kormány: a rend fenntartása és az entente-hatalmakkal való tárgyalások megkezdése a fegyverszünet és a béke megkötése végett. A rendszer-változás sürgőssége okolja meg a kormány összeállítását. Az entente-hatalmak a tárgyalások első feltételül a kommunista kormány távozását jelölték meg, mivel pedig más szervezett politikai csoport Budapest nem volt, csak a munkásság, emélfogva a munkás-szervezetek vezetőiből kellett az új kormánynak megalakulnia.

Magától értetődik, hogy a kommunista kormánnyal együtt meg kellett szűnnie a kommunista berendezkedésnek is. Ez azt jelenti, hogy hat nap óta a háztulajdonosoknak ismét van házuk, a gyárosoknak ismét van gyárjuk, a földtulajdonosoknak ismét van földjük, a pénzintézetek a részvénytársaságok kezében vannak, az üzletek fölött a korábbi tulajdonosok rendelkeznek, más szóval: a Peidl Gyula elnöklése alatt megalakult kormány a magántulajdon alapján áll. Nincs ellentétben ezzel a ténnyel az a körülmény, hogy az új kormányban olyan férfiak is helyet foglalnak, akik a kommunista kormánynak is tagjai voltak. Nyilván az a felfogás volt a döntő tényező a kormány összeállításában, hogy le kell csillapítani minden elégedetlenséget, amely bármilyen részről is fenyegetheti az átmenetre való felkészülést.

A béke megkötése és a konszolidáció megteremtése csakis az esetben sikerülhet, ha az ország lakossága nyugalommal várja be a fejleményeket és betartja a kormány minden rendelkezését. Ezt követeli a józan ész és ezt követeli az entente is, amelynek egyetlen budapesti képviselője a magyar néphez intézett felhívásában nyugalomra és rendre int. Szíveleljék meg a felhívásban foglaltakat és kövessék azok is, akik más uton keresik a kibontakozást. Az elégtelenség kifejezése csak tetézheti a bajt, amiből ennek a szerencsétlen országnak már bőven kijutott. A mai helyzet csak átmenet, az ország sorsának jövő irányát majd az elvek megvívandó harcának eredménye fogja meghatározni.

Budapest megszállása

Mardarescu tábornok vezényelte a román csapatok bevonulását — Budapest nyugalom van — Ellentétes hírek Kun Béla, Szamuely, Pogány és Vágó népbiztosok sorsáról

Hiteles jelentés szerint Mardarescu tábornok, az erdélyi hadsereg parancsnoka hétfőn este hat órakor a román csapatok élén bevonult Budapestre. A román lovasság tegnapelőtt érte el a fővárost s utána egy nappal a hadsereg gyalogos csapatai szállották meg Budapestet.

Elsőnek a trónörökös nevét viselő vadász-ezred vonult be, ezt követte egy lovas-ezred, majd 6000 főnyi gyalogos csapat, azután a többi csapat bevonulása következett.

Ujabb jelentés közli: A román előcsapatok, nagyszámú lovasság, hétfőn délután fél hat órakor vonult be Budapestre. A lovas csapatok néhány óráig Rákospalotán tartózkodtak és délután négy órakor vette kezdetét a bevonulás. Hat órakor a lovasság már Budapestben volt és a Baross-téren gyülekezett. Budapest népe teljes nyugalommal fogadta a bevonulást. Az üzletek már zárva voltak, az utcákon azonban nagyszámú közönség tartózkodott.

A lovas előjárók után a román hadsereg bevonult Budapestre. A sereget Mardarescu vezénylő tábornok irányította. Az első bevonuló csapatok a Budapesttől 20 kilométernyire fekvő Maglód községben és környékén táboroztak és innen kaptak parancsot a további menetelésre. Mardarescu tábornok a román hadsereg magasztalásával kapcsolatosan közölte a magyar főváros megszállásának hírért Ferdinánd királlyal, valamint Brătianu bukaresti és Maniu Gyula nagyszabeni kormányelnökkel. A főváros nyugalommal fogadta a bevonuló román csapatokat.

Nagyvárad, aug. 6. A biharmegyei prefektus kedden este a következő telefonjelentést kapta: A román hadsereg csapatai hétfőn délután a legnagyobb rendben és lelkesedés mellett bevonultak Bu-

dapestre. A csapatok a Rákóczi-úton eltelelőzték Mardarescu tábornok előtt, aki később rövid üdvözlő beszédet intézett a csapatokhoz. A bevonulás alkalmával üdvözlő-táviratot küldtek Ferdinánd királynak, Mária királynének, valamint az uralkodóháznak.

Nagyvárad, aug. 6. Moson és Leca tábornokok a román csapatokkal bevonultak Budapestre.

Az új kormány fegyverszünetet kért.

Bécs, aug. 6. Az új magyar kormány megalakulását az olasz küldöttség közölte a szövetségesekkel. Az új kormány képviselője Szegedre utazott, hogy az ottani román és francia parancsnokságnak átadja az új kormány névjegyzékét és a fegyverszüneti iránti kérelmét.

Nyugalom Budapestben.

Szeged, aug. 6. Budapestről jelentik: A Kun Béla-kormány lemondása, illetve a vörös hadsereg felbomlása miatt komolyan tartották attól a veszedelemtől, hogy a bomlásban levő, visszavonuló hadsereg fosztogatásokra adja magát. Ezért széleskörű intézkedéseket tettek, hogy semmilyen rendzavarás ne történjék. E célra az olasz misszió csapatai állottak rendelkezésre, de aklóba lépett az újonnan kinevezett szociálista kormány is és a szervezett munkásságot dirigálták ki a rend szigorú fenntartására. A város képe teljesen nyugodt. Mardarescu tábornok részére egyelőre a Ritz-szállóban rendeztek be lakást, a többi tábornokok részére pedig a Hungaria-szállóban, ott, ahol napokkal ezelőtt még a kommunista vezérek tartózkodtak.

Mérsékelt szociálista kabinet.

Bukarest, aug. 6. Az Adverul július 31-én a következőket írta: Mikor ezek a sorok megjelennek, valószínű, hogy Kun Béla már lemondott. Az új kormány összetételére vonatkozóan tanácskozások folynak Bécsben, amelyen a szociáldemokraták is résztvesznek. Belgazolást nyer ezzel az, amit előre megjósoltunk, hogy a szö-

vetségesek nem kívánnak grófokból és bárókból álló kormányt, hanem Kun Béla után mérsékelt szociálista kabinetet. Azt beszéltek, hogy az új kormánnyal egyidejűleg szövetséges bizottság is alakul, amelynek Amerika, Anglia, Franciaország és Olaszország lesznek tagjai. A bizottság feladata lenne a rend fenntartása.

Hol vannak Kun Bélák?

Nagyszabon, aug. 6. Kun Béla, Szamuely Tibor, Vágó Béla és Pogány József sorsáról biztos értesítés még nem érkezett. Egyesek szerint a kommunista vezérek közel öt millió koronát kitevő értéktárgyakkal, aranypénzekkel, ékszerekkel még esztendőtkön repülőgépen elhagyták a fővárost és Oroszországba mentek. Más értesítés szerint Kun Béla és társai még mindig Budapestben tartózkodnak. Hír szerint az olasz misszió csapatparancsnoksága tartja fogva őket, de ezt titkolják Budapest lakossága előtt, mert tartanak attól, hogy a főváros népe követelni fogja kladatásukat.

Bécs, aug. 6. Kun Béla, Szamuely Tibor és Pogány József népbiztosok ide menekültek és innen Sváicha akarnak utazni. Még nem tudják, hogy a bécsi kormány milyen magatartást fog tanúsítani Kun Bélával szemben.

Szolnok elpusztult.

Nagyvárad, aug. 6. Szolnok városát csak elkeseredett harcok után vették be a románok. Mint-hogy a várost két oldalról erősen bombázták, nagy tűz támadt, amelyet tegnapig még nem lehetett eloltani. Szemtanuk azt beszéltek, hogy a város csaknem teljesen elpusztult.

A román hadsereparancsnokság rendelete.

Kivonat

a 21. és 25. számú rendelethől (helyeshítve).

1. Vétkesnek tekintetnek mindazon egyének, akik bár nem rossz számdékkal a nyilvános helyiségekben, vonatokban, az utcákon stb. bármilyen módon közölni híresztelni, megbeszélni fogják az akár igaz, akár képzelt híreket vagy véleményeket, amelyek a harci tevékenységet érintik: továbbá, amelyek a helyzetre és a csoportok áthelyezésére, vagy a katonai hatóságok rendelkezéseire, vagy bármilyen, a román hadsereget érintő ügyekre vonatkoznak.

2. Ezen vétkesek a katonai bírák által első és utolsó fokban fognak tárgyalatni és egy évig tartó börtönrésre és 2000 lei pénzbüntetésre elítélteni, amikor a fenti vétkes kémskedési és árulás-szándékkal történelek, a háboru eseten erőszagos bűntettek fognak végrehajtani.

Nagyváradról holnap vonat indul Budapestre.

Nagyvárad, augusztus 6. Előreláthatólag 2—3 hét is beletelik, míg Budapesttel a vasúti összeköttetés helyreáll. Két—három hét beletelik, míg a főváros normális életrendje helyreáll és legalább ugyanannyi időt igényel a megrongált vasúti pálya és a hidak helyreállítása is.

Mindezen nehézségek ellenére is már csütörtökön indul egy vonat Nagyváradról Aradon át Budapestre. Ezen vonaton a Nagyváradon levő rokkant katonák utaznak a prefektúra és katonai parancsnokság engedélyével, akiknek műveltségükre, vagy budapesti klinikai kezelésre van sürgős szükségük. Ma felhívták a Budapestre Nagyváradon rekedt rokkant katonákat, akik az utazási igazolványhoz szükséges arcképeket már beadták, hogy ma reggel a városi prefektúra-hivatalban jelenjenek meg.

„Szociális békeműhely” Szegeden.

Szeged, aug. 6. A szovjetkormány bukása és a főváros megszállásának hírére Szegeden Romdenay francia ezredes városparancsnok Charpy francia tábornok engedélyével és hozzájárulásával vasárnap, augusztus 3-án megalakult a Szociális Békeműhely. A munkásság és polgárság egyesült ebben a szervezetben azért, hogy komoly munkával, ne rekriminálásokkal és meddő politikizálással vegye ki részét a béke nagy művében minden népre egyformán váró feladatokról. A Békeműhely alakuló gyűléséről, melyen személyesen részt vettek Romdenay ezredes és Charpy tábornok is, békeproklamációt adtak ki. Ebben javasolják, hogy Szeged népe a Békeműhely útján küldje el testvéri üdvözlését Budapest és Magyarország népének és küldjön ki delegátusokat a budapesti kormányhoz, felajánlva segítségét a szociális béke végleges és teljes kiépítésére. A műhely előzetesen bejelenti a megszálló antant-csapatok parancsnokságának a békekedvező kiküldését és ahhoz hozzájárulását kéri.

RENDELET.

Mi az északi csapatok parancsnoka a hadsereg biztosítása és az ország védelme végett

elrendeljük:

1. A kommunista csapatok visszavonulása után a falvakban bujkáló összes ellenséges katonák kötelesek azonnal a legközelebbi csapatoknál jelentkezni, magukkal hozván fegyvereiket, löszert és felszereléseiket.
2. Mindazok, akik az ellenséges csapatok visszavonulása után bujkálva találtak és nem jelentkeztek, a helyszínén ki lesznek végezelve.
3. Rendőri, közigazgatási és községi hatóságok ezen rendelet kibocsátásától és az ellenséges hadsereg visszavonulásától számítva 24 óra belül kötelesek a falvakban és körletükben maradt ellenséges katonákat és idegeneket, valamint a fegyvereket, löszert és felszerelést bejelenteni.
4. Ha a fentemlített hatóságok egyikéről bebizonyosodik, hogy nem

Glycerin szappan prima minőségű érkezett a

jelentették be a fentemlített egyeneket, valamint fegyvereiket, löszert és felszerelést, amelyekről tudomásuk volt, azonnal a Hadbírószék elé lesznek állítva és 10 évig terjedő börtönnel és 50,000 lei-ig terjedő pénzbírsággal lesznek megbüntetve, vagy mind a kettővel egyszerre.

5. A polgárok kötelesek azonnal bejelenteni és kiadni az ellenséges csapatok visszavonulása után maradt és bujkáló ellenséges katonákat és idegeneket, valamint az ellenséges katonáktól hátramaradt fegyvereket, löszert és felszerelést.

6. Mindazok, akikről bebizonyosodik — később is — hogy elrejtették ellenséges katonákat és idegeneket és nem adták át a fegyvereket, löszert és a felszerelést, rögtön ki lesznek végezelve.

7. Ha bebizonyosodik, hogy valamely faluban ellenséges katonák és idegenek bujkáltak és hátrahagyott fegyverek és felszerelések voltak és ezt sem a lakosság, sem a hatóságok nem jelentették be, az illető községgel szemben megtörtént lépéseket teszünk; lakosság száma szerint 50,000 Lei-161

5.000.000 Lei-ig terjedő pénzbírsággal sújtva lesznek.

8. Az a község, melynek lakossága a mi csapataink ellen fegyvert fogott, azonnal meg lesz semmisítve és a főbűnösök családtagjaikkal együtt a helyszínén ki lesznek végezelve.

9. E rendelet ellenőrzése csapatparancsnokok, járásbírák, kormánybiztosok, térparancsnokságok, csendőrtisztek és más rendőrtisztek által, melyek a faluban székelnek, lesz végrehajtva.

10. Jelen rendelet közhírré lesz téve az újságokban, ki lesz plakátírozva minden faluban, térparancsnokságoknál, rendőrségeknél, járásbírószékknél, csendőrségeknél, minden város utcáin, valamint dobverés által.

Ezen rendelet a megjelenéstől számított 24 óra letelte után lép életbe. Kiadva parancsnokságunknál Debreczen, 1919 július 27. é.

Az északi csapatok parancsnoka:

MICHAESCU tábornok.

Vezérkari főnök:

ALIMANESCU ezredes.

Ezen a héten sincs liszt.

A termelők nem adnak gabonát maximális áron. Nehézségek a gazdáknak járó térítés kérdésében.

A szombaton tartott rendkívüli tanácsülésen Zöld József tb. tanácsnok jelentette, hogy a közéleti céljaira liszt nincsen és kiltás is alig van rá, hogy rövidesen legyen.

Azóta négy nap telt el. Ma érdeklődtünk illetékes helyen és azt a szomorú felvilágosítást kaptuk, hogy liszt mind a mai napig nincsen és ezen a héten nem is lesz. A zsákokat csak most kezdik átvenni a gazdák a csépléshez, közbefőtt az állandóan esős időjárás is, szóval minden összeesküdött Debreczen város ellátatlan lakossága ellen.

Pedig ma Debreczen egész lakossága, az őstermelők egészen csekély hányadát nem számítva, ellátatlan. Az ellátási határidő lejárt és a kibocsátott rendelet értelmében szeptember 15-ikéig a város egész lakossága hatósági lisztellátásban részesül. Ez a részesülés azonban csak papíron van meg, a valóság az, hogy immáron második hete nem kap lisztet százezer főnyi ellátatlan ember.

Nem állítjuk, hogy ez mindenben a város büne lenne, de a hatóság ártatlansága egyáltalában nem vigasztalja meg a lisztért ácsorgókat, mert erkölcsj bizonyítvánnyal jól nem lakhatnak. Van azonban a dolognak hátulütője is, ami már a hatóság számláját terheli, nevezetesen a szabad vásárlás rendszere.

A hatóság, amikor a szabad vásárlást megengedte, arra számított, hogy nagyon kevesen lesznek azok, akik jövő évi szükségletüket maguk fogják bevásárolni. A város tehát, hogy közbevetőleg megjegyezzük, számított arra, hogy a lakosság ulnyomóan nagy részét ez évben is a hatóságnak kell ellátnia, különben is szeptember hó 15-ig általános hatósági ellátást rendelt el és mégis, bár ezeket előre tudta, abba a helyzetbe jutott, hogy nem tudja ma ellátni a lakosságot.

De súlyos helyzetbe jutottak azok is, akik tényleg maguk

akarják beszerezni szükségleteiket. Ez a szám nem kicsiny, sőt napról-napra nő épen azért, mert nincs hatósági liszt. Akik vásárlási igazolványt kaptak, egyre-másra jelentkeznek panaszzal, hogy a megállapított maximális áron nem tudnak vásárolni, mert a termelők sokkal többet, legtöbb esetben a maximális ár dupláját követelik.

Ma megjelent a közéletmezési ügyosztálynál egy szegény ember, akit balsorsa arra a gondolatra vezetett, hogy vásárlási igazolvánnyal próbálja beszerezni szükségletét. Hogy minden kifogást előre elhárítson, maga szerzett fuvar is, 100 koronáért fogadott egy talyigát és kitalyigázott egy közeli tanyaúra. A gazda azonban, akitől vásárolni akart, kerekén kijelentette, hogy a buza mázsája 180 korona és egy krajcárral sem kevesebb.

Ez már a hatóság büne, mert azt a több ezer embert, aki vásárlási igazolványt váltott ki, a szabad vásárlás engedélyezésével kiszolgáltatta a termelők kapzsóságának.

A sok hibán kívül, amit a gabonaellátás lebonyolításának előkészítése közben elkövettek, meg lehetős nehézségeket okoz a megszálló parancsnokságnak járó kontingensért kiutalandó kártérítés kérdése is. A kontingenst újban felemelték s így a gazdáknak fizetendő összeg, melyet legutóbb körülbelül egy millióra kontempáltak, a kontingens emelése folytán mintegy 800,000 koronával emelkedik. Ennek a horribilis összegnek az előkerítése okoz most gondot a városi és megyei hatóságoknak. A megye azt az ötletet is fevetette, hogy miután a gazdáknak a polgári és katonai ar közötti különbözetet kell kiutalni, szállítsák le az árpa polgári árát annyira, hogy az árkülönbség minimális legyen. A város azonban ebbe nem ment bele, mert szomorú tapasztalatai vannak már arról, hogy a gazdák még a mostani maximális árral sem elégsznek meg.

Hirdetmény.

Miután a 2. sz. közigazgatási rendelet félreértésekre adott alkalmat, ezennel közhírré teszem, hogy a 2. sz. rendeletben meghatározott árak vendéglőkre, kávéházakra, korcsmákra, kímérésekre, kereskedőkre stb. nem vonatkoznak.

A 2. sz. közigazgatási rendeletben jelzett árak kizárólag csak a termelőkkel szemben vannak érvényben.

Debreczen, 1919 augusztus hó 5.

Michaescu tábornok, hadtáp-parancsnok.

Halalos végű angyalcsinálás

Egy uriaszony áldozta lett a szülész nő könnyelműségének.

Egy könnyelmű pillanatban elkövetett megfontolatlan megrendítő módon okozta halálát egy debreceni uriaszonynak. A gyermektől való rettegés divatos betegsége kuruzsló kezére juttatta, aki bűnös könnyelműséggel súlyos műtétet hajtott végre rajta a kelően nem fertőtlenített műszerrel, úgy, hogy a szerencsétlen uriaszony vérmérgezést kapott és szörnyű kínok között kiszenvedett.

B. Károlyné, egy tisztviselő neje, a napokban hirtelen rosszul lett, egész testében nagy fájdalmakat érzett, úgy, hogy ágyba kellett fektünie. Nyomban orvost hívtattak hozzá. Az orvos — véletlenül hatóságos orvos — megállapította, hogy az urinon ütött műtői beavatkozást hajtottak végre s a beavatkozás eredményes volt ugyan, de az urinó vérmérgezést kapott.

Napokon keresztül vívódott a halállal B. Károlyné rettenetes fájdalmak között. Tegnapelőtt, mikor érezte, hogy halála órája közeledik, magához intette apólos orvosát és az állandóan mellette tartózkodó szülész nőt és töredezett hangon megvallott nekik mindent.

Elmondta, hogy a gyermektől való aggodalmában mindent elkövetett, hogy állapotán segítsen. Orvoshoz fordulni nem mert, mivel attól tartott, hogy kellemetlenségei lehetnek. Szülész nőt keresett tehát és talált is Ocskai Imréné személyében. Ocskai Imréné, aki a Homokkerben, Bui-dosó-utca 46. szám alatt lakik, vállalkozott, hogy műtői beavatkozás útján segít rajta. Az operációt, egy veszedelmes szurast, el is végezte. A használt műszert azonban — úgy látszik — nem fertőtlenítette kellően s így B. Károlyné vérmérgezést kapott.

A szörnyű vallomás után pár perccel B. Károlyné kiszenvedett. A vallomását átvevő orvos és szülész nő jelentést tett az esetről a rendőrségnek, mely az eljárást nyomban megindította. Ocskai Imréné előzetes leirtóztatásba helyezte és ma átadta az ügyészségnek. Ocskai Imréné lakásán ma házkutatást tartott a rendőrség és összeszedte az ott talált műszereket.

Ocskai Imréné kihallgatása al-

Szép lesz! ha a Korzó-arckrémét használja!

**Korzó-Drogueriába
Ferenc József-utca 42. sz.**

kalmával tagadta, hogy a terhéről bíncselekményt elkövetett volna.

A gyógyszerárak éjjeli ügyelete

A debreceni gyógyszerárak a következő sorrendben tartanak éjjeli ügyeletet:

Csütörtök: Kigyó — Ferencz József-u. 33., Arany Angyal — Ferenc József-u. 50., Reménység — Csapó-u. 18., Magyar Korona — Péterfia-u. 10., Nádor — Sz. Anna-u. 66.

A budapesti bankok sok száz milliós veszteségei

A készpénz-állomány elvészett. — Az alapítók sérültek. — Az értékpapirokhoz nem nyultak.

Aradról jelentik: Egy itteni bankfiúnak, aki nemrégiben jött haza Bécsből, alkalmá nyílt ott beszélgetést folytatni az egyik legnagyobb budapesti pénzintézet Bécsbe menekült vezérigazgatójával. A vezérigazgató, aki a magyar pénzügy világ egyik elismert kitűnősége, a budapesti bankok és pénzintézetek helyzetéről a következő felvilágosításokat adta:

— A budapesti nagy pénzintézetek helyzete habár szomorú, de semmiestre sem olyan kétségbejítő, mint ahogyan a vidéken általában hiszik. A kommunizálás még ez ideig nem jelent a nagy magyar pénzintézetek anyagi romlását vagy csődjét és így azok a híresztelések, hogy egyes magyar pénzintézetek felszámolnak, nem fedik a valóságot.

A budapesti szovjetkormány eddig csak azt tette, hogy a fővárosi pénzintézetek készpénzkészletét állami célokra eldíszonálta. Így eldíszonált a Pesti Magyar Kereskedelmi Banktól 135 milliót, a Magyar Általános Hitelbanktól 150 milliót, a Pesti Hazai Első Takarékpénztártól 165 milliót, a Magyar Banktól 120 milliót és így tovább végigmenve valamennyi intézetben, vagyis elvette az intézetek összes készpénzálladékát.

Ezek az összegek felemésztették az intézetek titkos tartalékait és a nyílt tartalékok nagy részét, azonban merem állítani, hogy az alapítók a nagy intézetek legnagyobb részénél sértelevül megmaradt. Ami a legfontosabb, a szovjetkormány nem nyult hozzá az intézetek értékpapír állományához. A pénzintézeti tisztviselők ugyanis észbekaptak és olyan erőlyesen védték meg az értékpapírtárcát, hogy a szovjetkormány nem nyult hozzá sem az intézetek értékpapírállományához, sem a magánosok értékpapírjaihoz. És csak egyetlen intézetnél tettek kivételt, a Magyar Banknál, amelynek vezérigazgatójáról, Krausz Simonról azt híresztelik, hogy testtel-lélekkel híve a szovjetnek. Krausz Simon kijelentette, hogy ő magántulajdon nem ismer és rendelkezésére bocsátotta az intézet értékpapírállományát. El is

vittek innen egy nagy csomó papírost, így Atlanciát, Götzt, hogy Bécsben eladják, de az osztrák kormány meghiusította a tervet

és a papírokat Bécsben nem sikerült értékesíteni. A bécsi kudarc után Olaszországban próbálkoztak.

A békekonferencia utolsó aktái

Az osztrák béke

Páris, aug. 6. Bauer dr. német-osztrák külügyminiszter lemondása folytán az Ausztriával való béke aláírását egy héttel elhalasztották.

Az exosászár pöre.

London, augusztus 4. A lordok házában szóba került az exosászár ügye. Lord Boyer kijelenti, hogy ellenzi a pört, mire Curson lordtól a következő választ kapta:

— Nem érdekes számizott az exosászár... Távoll áll tőlem, hogy I. Károly megható alakjához, vagy a hős és nagy Napoleonhoz hasonlítsam. Az exosászár egészen olyan valaki, aki felelős a háború során elkövetett kegyetlenkedésekért és ki szígyenletesen megszökött házájától, mihelyt azt veszedelemben látta. Az exosászár ma is állandó zavarokat okoz és vád alá helyezése nem kizárólag angol ötlet. A szövetségesek megannyian azt vélik, hogy őve a legnagyobb felelőség a háborúért és az ő nevében elkövetett vétkekért. Ezt az embert el kell itélni és meg kell büntetni! (Havas.)

Vorarlberg nem kell Svájcnak.

A csatlakozási ajánlatot visszautasították.

Bukarest, aug. 6. Az *Indep-tarea* írja: A mai nemzetközi divattal ellentétben a kis szabad Svájc azzal az elhatározásával lép meg a világot, hogy visszautasítja Vorarlberg osztrák tartományt a békekonferenciához intézett kérését, hogy Svájchoz csatoltassék.

Ezt a kérelmet formális népszavazással alapozták meg a jó vorarlbergiek, mely a wilsoni elveknek teljesen megfelel. Csak hogy Wilson elfelejtett kádenciát mondani arra az esetre, ha a másik fél nem óhajtja a csatlakozást.

A svájciak pedig azzal a minuciózitással vizsgálták meg a kérdést, amellyel az óraszerkezeteket ellenőrzik és megállapították, hogy Vorarlberg Svájcban — ötödik kerék lenne. Svájcban ugyanis szerencsés egyensúlyban van a három fő népfaj: a francia, német és olasz. Ha most Vorarlberg 150.000 német lakosával odacsatoltatnék, ez oly túlsúlyt jelentene egyik népfaj javára, mely az eddig precíziósan működő svájci óraszerkezetet megbolygatná.

Ezenkívül Vorarlberg igazán drága tartomány lenne. Egyéb kellemetlen mellékallangoktól eltekintve is, 430 milliót kellene az osztrák adósságból érte elvállalni.

Kié lesz Uj-Dobruksa?

Páris, aug. 6. Az ötös tanács tegnapi ülésén elhatározta, hogy Romániát és Bulgáriát utasítja, hogy Uj-Dobruksa déli részének hovatartozását közvetlen tárgyalások útján intézzék el. Az erre vonatkozó tárgyalásokat meg is fogják kezdeni.

Bukarest, aug. 6. A *L'Independance Roumaine*, a román kormány félhivatalos lapja fontos cikket közöl a Dobruksai kérdésről. A lap nyíltan kijelenti, hogy a román kormány egyáltalán nem engedhet vitákat Dobruksáról, mert Uj-Dobruksa román tartomány és már a háborúba való beavatkozása előtt is Romániáé volt. Románia tehát olyan felhívásra, hogy ebben az ügyben tárgyalásokat kezdjen, csak azt tudja válaszolni, hogy az 1916. augusztus előtti határok érintetlenek és Románia csak olyan bolgár kormánnyal veheti fel a normális viszonyt minden tekintetben, amely véglegesen elismeri ezt az elvet.

Milyenek az árak Bukarestben?

A bukaresti kereskedelmi minisztérium hivatalos értesítőjének, a *Correspondance Economique*-nak ma Aradra érkezett száma kimutatást közöl a bukaresti piaci árákról. Néhány fontosabb cikk árát itt közöljük:

Fűszer- és gyarmatárak: Olaj nagyban 17—18 lei, kicsinyben 18, 22 lei, füge 7.50—8 (9—13) lei, citrom darabonként 0.50—1.25 (0.75—1.50) lei, narancs 2—3 (3—4) lei, mogoró háromza 16 (18) lei, hámozatlan 12 (14) lei, szardínia dobozonként 5—6 (5.50—6.50) lei, bors 32—45 (36—60) lei, fahéj 80—90 lei, rizs 12—16 (14—18) lei, kávé 16—18 (18—22) lei, frank kávé 16—18 (19—22) lei, tea 80—120 (100—140) lei, élesztő (rizs élesztő) 120—140 lei, sajt (fehér) kilogrammonként 16—28 lei, vaj 45—50 lei, toalett szappan 60—65 (70—75) lei, közönséges szappan 17—19 lei, nyers sonka 35—37 (40—42) lei, főtt sonka 45 (50—60) lei, mustár 12—14 (15—16) lei, spenót 6—8 lei, paradicsom 10—12 lei.

Kézműárak (méterekben): női gyapjuszövet 50—80 lei, férfi gyapjuszövet 65—175 lei, lenvászon 53—75 lei, pamutvászon 10—12 lei, pamutszövet 10—25 lei, selymek: 50 centiméter széles 20—30 lei, Crepe de Chine 45—70 lei, pongée 20—30 lei, charmeuse 80—120 lei, mosóselyem 35—60 lei, angol cérna 10—12 lei, pamutkeztü női, páronként 15—20 lei, selyem női keztü 20—35 lei, bőrkeztü 35—45 lei, férfi keztü 5—10 leivel drágábbak. Fél harisnya pamutból 80—100 lei tucatonként, egész harisnya 150—250 lei tucatonként, selyem harisnyák:

félfé 200—300 lei, egész 300—400 lei, vászon ing 180—200 lei, vászon zsebkendők tucatonként 150—200 lei, cipők: férfi cipő chevro vagy bokszbőrrel páronként 250—300 lei, ugyanilyen nőknek 200—250 lei.

Fekete forradalom Washingtonban.

A négerék el akarták foglalni a Fehér Házat.

Bukarest, aug. 6. A *Chemarea* jelenti: Washingtonban az életbeléptetett katonai rendszabályok dacára megismétlődik a feketék erőszakossága. A zavargásokat a feketék negyedére és a város nyugati részeire lokalizálták.

Egy másik távirat szerint a kamarában kérték az *ostromállapot* kihirdetését Washington város területére. A helyzet súlyossá vált. A feketék bejárvák automobilon a várost és a fehérekre lönek. A katonák nagyon el vannak keseredve. A feketék megkísérelték elfoglalni a Fehér Házat.

Bestiális feleséggyilkos

Előbb el akarta égetni nejét, azután hasbaszurta

Aradról jelentik a következő rémes bűnesetet:

Musztor Miklós világiosi földesgazda rossz viszonyban élt a feleségével. A múlt év októberében ismét összezdültek a házastársak és ekkor Musztor egy fadoronggal annyira összeverte feleségét, hogy az eszméletlenül esett össze. Ezután behozott az udvarról egy csomó szalmát, azt az ajtulan fekvő hitves alá tette és meggyújtotta, hogy az aszszonyt elevenen elégesse. Ezután elment hazulról. Szerencsére az asszonymnak éppen akkor jött haza a kisleánya, aki a szomszédok segítségével megmentette anyját.

Musztorné sulyos égési sebet szenvedett. Mikor gyógyultan került ki a kórházból, nem ment vissza férjéhez, külön költözött és nőtartás címén keresett indított ellene a polgári bíróságnál.

Néhány hét múlva a férj az asszony ügyvédjétől tudta meg, hogy tartásdíjat kell majd fizetnie havonta. Ez annyira elkeserítette Musztort, aki azt gondolta, hogy már véglegesen megszabadult feleségétől, hogy végső leszámolásra határozta el magát. Ez év január 30-át választotta ki a leszámolás napjának. Kileste, a mikor estefelé az asszony egyedül volt otthon, ekkor berontott hozzája és hosszú konyhakésével hasba szurta, majd elmenekült a községből. A szerencsétlen asszony másnap belehalt a sérülésbe.

Feketére, vagy bármilyen színre való festést, valamint mindenféle ruhanemű Gyászesetben tisztítását, nyolc nap alatt kifogástalanul végzi a **Hrabóczy-gyár** Széchenyi-utca 42. Fiókok Csapó-utca 30. és Hatvan-utca 11. sz. 24 óra alatt!

Musztort csak néhány hét múlva kerítették kézre. Azóta az aradi ügyészség fogházának lakója. Ügyében a vizsgálat a napokban fejeződött be és ma adta ki az ügyészség ellene a vádiratot.

Incidens Temesvárott a román csapatok bevonulásakor.

Temesvárról jelentik: A román csapatokat Temesvárott a román és a sváb lakosság nagyon szívélyesen fogadta. *Economu* ezredes vezérlete alatt egy zászlóalj romániai gyalogság és két löveg erdélyi tüzérség vonult be a városba. A csapatokat a város előtt *Cosma Aurél* dr. prefektus üdvözölte. *Economu* ezredes válasza után a menet a városba vonult. A hatóságok és a tisztek a görög keleti templomba mentek, ahol *Te deum* volt, majd a

templomtéren a hivatalos fogadtatás következett, melynek során *Geml József* polgármester átadta a várost, kenyeret és sőt nyújtva át az ezredesnek.

Ezután sorban járultak az ezredes elé a román, a sváb, a szerb és a magyar lakosság képviselői. A magyar polgárok képviselőjének beszéde közben kelemetlen incidens történt. *Marton dr.*, a küldöttség szónoka azt állította, hogy a magyarok eddig a város igazi lelkét képezték és csak ők képviselték a kulturát ezen a vidéken. A tömeg, főképp a románok és a svábok heves szavakkal támadtak a szónokra és tüntettek a magyarok ellen.

Economu ezredes minden szónoknak válaszlát, rámutatva arra, hogy a román kormány elve: a teljes szabadság és a demokratikus elvek tiszteletben tartása. Különösen a magyarokat biztosította arról, hogy mindenesetre jobb sorsuk lesz Nagyromániában, mint a románoknak Magyarországon volt.

Kikiáltották a horvát köztársaságot

A hadsereg szerb és horvát része különvált — 60 halott a marburgi összeütközésben — A jugoszláv kormány lemondott

Páris, aug. 4. A *Matin* legutóbbi száma részletesen beszámol a horvát köztársaság proklamálásáról. A lap zágrábi táviratai szerint a jugoszláv fölkelés Horvátországban kezdődött. *Radics* képviselőt, a paraszti-párt vezérét kiszabadították a börtönből. A hadsereg szerb és horvát része külön vált. A horvát katonák elhagyták a szerb csapattesteket. A vasuti, távbeszélő- és táviró-forgalmat Csáktornya körül délre beszüntették.

A horvát lakosság kikiáltotta az önálló horvát köztársaságot. Nagy pártja van a tanács-kormány megalakításának is.

Agrárcsillapok szerint a horvát fölkelés Krajinára és a szlovén vidékekre is kiterjed. Marburg a szeparalista törekvések központja.

Véres harcok Marburgban.

Laibach, augusztus 6. Az itteni sajtó nagy haraggal beszélt a horvátországi folytonos zavargásokról, melyek a szerb uralom ellen irányulnak. A sajtó felhívja a keleti szlovákokat, hogy ne forduljanak elő többé olyan események, mint a marburgiak. Marburgban ugyanis a szerbek és a horvátok között mérszárlások voltak, melyeknek halottait 60-ra becsülik. A szerbek állítolag a Drávába dobták a halottak egy részét, hogy kisebb számot mondhassanak.

Lemondott a jugoszláv kormány.

Bukarest, augusztus 4. Belgrádból jelentik, hogy a *Proles* elnöksége alatt álló jugoszláv kormány lemondott. A le-

mondás oka a horvátországi fölkelés.

Szlovének és olaszok harca Volosóban

Laibachból jelentik: Egy sürgöny szerint, amelyet Zágrábból a szlovénekhez intéztek, Volosóban összegyűltek a délszlávok, hogy megbeszéljék hogyan küldhetnék gyerekeiket Horvátországba, hogy ne járjanak olasz iskolába. Az olasz karabinierek felakarták oszlatni a gyülekezetet és a levegőbe lőttek. Összeütközés keletkezett, amelynek 4 délszláv és 8 karabiniert esett áldozatul. A délszlávok megadták magukat egy őrzőrajtnak. Tízennyolc embert letartóztattak és bebörtönöztek. Másoldalról Fiuméből jelenik, hogy a voloscai események következtében az olaszok 17-től 40 évig internálták az összes férfiakat. Számosan elmenekültek a hegyekbe, úgy, hogy a környékben és a városban nincs több férfi.

— Az utazási igazolványokat újból kiadják. A vármegyházán levő katonai zónaparancsnokságtól vett értesítés szerint az utazási igazolványok újból kiadhatók. Az utazás tekintetében a kerületben kiadott rendeletek maradnak érvényben. Az igazolványok megszerzésére magyar és román nyelven írott kérvényt kell a parancsnoksághoz beadni. Meg kell jelölni abban az utazás célját és azt, hogy hová akar utazni a kérelmező. A kérvényhez erkölcsi és szavatossági bizonyítvány, továbbá két darab fénykép csatolandó. A zónaparancsnokság minden kérvényt 8 nap alatt intéz el. Nehogy a parancsnokság munkájában zavartssék, a kérelmek sürgetése tilos, mert minden kérelemre megadják nyolc nap múlva a választ.

HIREK.

— Gróf Tisza Istvánné nem halt meg. A Szegedi Új Nemzedék közlése nyomán hírt adtunk róla, hogy gróf Tisza István özvegye Geszten meghalt. Ma Nagyváradról megbízható helyről arról értesültünk, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak.

— Katonai delegátusok a főispán mellett. A megszálló parancsnokság a főispán mellé a megyei ügyek delegátusává Berzan Pompeji alezredést nevezte ki. Vladescu Konstantin őrnagy, aki eddig is a főispán mellett működött, a városi ügyek delegátusa lesz.

— Lisztkönyvek beváltása. A városi közéletmelzési ügyosztály tudatja a közönséggel, hogy a rendkívüli viszonyok és szállítási nehézségek folytán a megőlésre váró gabona beszállítása késedelmet szenved. Ez okból lisztkiosztásra csak a jövő hét elején kerülhet sor. Julius 27-től kezdődőleg a lejárt lisztjegyeket is be fogja váltani. — Közéletmelzési ügyosztály.

— Erdélyi élelmészeti válsága megszűnt. Bukarestből táviratozzák: *Brila Romulus dr.*, a nagyszabedényi kormányzótanács élelmészeti reszortjának főnöke, egy bukaresti lap tudósítója előtt kijelentette, hogy az erdélyi élelmészeti válság megszűnt és az új aratás folytán mindent rendezni fognak. Különben — mondta az élelmészeti reszort főnöke — még kapunk Amerikából 350 vagon lisztet és 150 vagonot kapunk Bukarestből. Ha ezek a küldemények nem érkeznek meg, kénytelenek leszünk újra rekvirálni, mert a havasi lakosok, különösen Máramarosban, teljesen hijján vannak búzáknak és kukoricának.

— A borok és a pezsgő maximális ára nem vonatkozik vendéglőkre és kávéházakra. *Michaescu* tábornok ur, hadtestparancsnok, rendeletet adott ki, amely szerint a 2. sz. közg. rendeletben meghatározott árak vendéglőkre, kávéházakra, korcsmákra, kimerésekre, kereskedőkre sőt nem vonatkoznak. A román és magyar szövegű hirdetmények a debreceni vendéglősök, kávéosok és korcsmárosok ipartársulata tagjai által Lókody Sándor pénztárnok urnál (Sasutca 2.) átvehetők. Németh András, ipartársulat elnöke.

— A bárónő trafikja. Nagyváradról jelentik: Nagyon érdekes és a régi arisztokratikus világrend csődjét jelenti, hogy Bihar megye egyik legelőkelőbb főnemesi családjának megyeszerte népszerűen ismert tagja, özv. báró Podmaniczky Béláné trafikengedélyt kapott. A báróné még nem nyithatta meg trafikját, mert nem tudott helyiséget szerezni, de a közel jövőben megnyílik a hadiözegek trafikjai után az első bárónői trafik is, amelynek kétségtelenül meg lesz a maga forgalma. Így ala-

kulnak át a világok és az idők nyomása alatt a bárói címer sem pirul el, ha trafik cégtáblára pingálják ki...

— Felhívás. A köztisztviselők beszerzési csoportja a régi tagsági igazolványokat újakkal fogja kicserélni. Minthogy a kicserélés határidejét aug. 10-ig tűzte ki, felhivatnak a debreceni I. sz. posta- és táviró-hivatal érdekelteit, hogy tagsági igazolványaikkal a főnöki irodában a délelőtti órákban mielőbb okvetlenül jelenjenek meg. *Bomersbach* pt. felügyelő.

— A hadifogságból hazatért idegen alftvalók. Az év elején nagyon sok hadifogoly tért vissza orosz fogságból, nagyrészen nem debreceni illetőségűek. Miután ezeknek a hazautazása illetőségi helyükre az utazási viszonyok miatt nem volt lehetséges, a katonai parancsnokság a Salvator-kórházban helyezte el a hadifoglyokat, akiknek nagyrésze rá is szorult a kórházi kezelésre. Időközben a hadifoglyok mind visszanyerték egészségüket, kórházi kezelésre nincs szükségük, felvetődött tehát a kérdés, nem kellene-e őket utnak indítani annyival is inkább, mert egy napi eltartásuk fejéenként 15 koronába kerül. *Rásó István* főispán ártirt a megszálló parancsnoksághoz, hogy intézkedjék a volt hadifoglyok elszállításáról. A hazatért foglyok nagyrésze bécsi, ausztriai, galiciai, cseh, krajnai és németországi illetőségű.

— Kartonmanchetták, melyeket nem kell mosatni, kaphatók *A c z é l* Henrik könyv- és papírkereskedésében.

— Ezer ember halála. Helsingforsból jelentik, hogy Moszkva és Kíev között borzalmas vasuti szerencsétlenség történt. Egy vonat kigyuladt és utasai mind elpusztultak. Az áldozatok száma ezerezen felül van.

— A mész árának maximuma. A budapesti központi árvizsgáló bizottság még a múlt évben szabályozta és maximuma a mész árát és pedig a termelőnél 18 korona 50 fillérben, a viszontelárusítóknál 19 korona 60 fillérben. Azóta az anyagárak és a bér emelkedése következtében és a lánckereskedelem révén a mész ára rendkívül magasra szökött fel. *Rásó István* főispán most véleményezésre hívta föl a debreceni árvizsgáló bizottságot és egy *Radó Rezső* kamarai titkárból, *Biczó Gyula* építési vállalkozóból és *Boróczy Dezső* pénzügyi főtanácsosból álló ad hoc szakértői bizottságot, mennyiben kellene a mész maximumális árát megállapítani, vagy nem lenne-e célszerűbb a mész szabad forgalmát engedélyezni.

— III. Frigyes naplója. Párisból jelentik: III. Frigyes császár, II. Vilmos császár apja naplójának kiadását *Bismarck* annak idején megtiltotta és a tilalom akkor a kiadója *Geffken* professzor elleni üldözésre adott alkalmat. Ez a napló most megjelenik Halleban *Engel* kiadásában. Frigyes császár fölveti nap-

Friedmann Ignác és Fia

ujjonnan berendezett női divat és confectio áruháza
augusztus hóban megnyílik
Piac-utca 61., télemelet (Fischer-palota), „Turul” cipőüzlettel szemben.

lójában a német birodalom egyesülésének tervét, sőt egy Angliával való szövetség tervét is. Ezek voltak Frigyes császárnak és politikusainak fő gondolatai.

— **Eljegyzés.** Burger Matildát Gólyaszállásról eljegyezte Katz Károly Nyirpazonyból. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Lisztkönyvek elhelyezése a kereskedőknél.** A közéletmezési ügyosztály közli: A lisztkönyvvel ellátott közönség figyelmét felhívom azon körülményre, hogy a lisztkönyveket a lisztárusítással foglalkozó kereskedőknek és pékeknek megőrzésre, vagy kezelésre átadni nem szabad. Lisztkönyveit a kereskedőknek vagy pékeknek történt bemutatás után mindenki gondosan maga őrizze meg s csak a liszt kiváltáskor vigye magával. A kereskedőnél, vagy péknél talált lisztkönyveket a hatóság be fogja vonni. — Közéletmezési ügyosztály.

— **Kereskedők és iparosok kongresszusa Bukarestben.** A kereskedelmi és ipari liga, hogy a kereskedők és iparosok szükségleteit minél jobban megismerhesse, legközelebb Bukarestbe kongresszusra hívja meg úgy a régi Románia, mint az újonnan Romániához csatolt országrészek kereskedőit és iparosait. A napirenden a következő kérdések megbeszélései szerepelnek: a kereskedelmi kamarákról szóló törvény megváltoztatása, a hadikártérítés kérdése a jövő adópolitika, a ki- és behozatal, valamint az általános gazdasági helyzet politikájának kérdése, egy nagyobb pénzintézet alakításának kérdése, amelyet román kereskedők vehetnek igénybe, a kereskedelem és kisipar ujjaépítése.

— **A faszor padjai.** A Piac-utca két faszorában itt-amott lézeng csak egy-egy pad, pedig az estként sétálók nagytömege szükességé tenné, hogy minél több pad legyen a faszorban. A számvevőség most azzal a tervvel foglalkozik, hogy a raktáron lévő és eddig fel nem használt padokat felállítják a Piac-utcai faszorokban a közönség szolgálatára. Egyidejűleg azonban felhasználják a padokat a város jövedelmeinek fokozására is, mert a padok használatáért mérsékelt, valószínűleg 10 filléres díjat fognak szedni.

Létorière ögróf.

— Regény. — (39)

Írták SUE JENŐ.

— Öt és hat között, Selbitz mester, mert Elfin, az ur öreg veresszürkéje, már egy idő óta nyerit az abrakjáért. Ejnye, már megint, nem halod? Türelem, türelem, öreg Elfin, — mondá a vén lovász az ajtó felé fordulva, ha Kolk és Lipper pajtasaid visszaérnek, te is megkapod a magad porcióját, de előbb nem, te öreg falánk.

— De most határozottan halom az ur kúrtját, — kiáltott az udvarmester. — Dicsértessék az Isten! Milyen idő! Eredj, Link, tartsad az ur kengyelvasát, én addig egy csomó fenyőtobozt lökök a tűzbe, hogy jobban égjen.

— Igen, az ur kúrtja hangzik, — felelt Link, miután figyelmesen hallgatózott. — De nem vidám

Herman Nándor
Törpe fehérnemű készítő divatterme
Hatvan-utca 31.
Készít:
férfinkeket, gallérokat
mérték szerint.

— **Letartóztatott részvénytársasági igazgató.** — Nyiregyháza-ról jelentik: A szabocsmegyei és sóstótelepi szövetkezett bortermelők részvénytársasága feljelentést tett a rendőrkapitányságná Herceg István, a részvénytársaság próbaidőre alkalmazott igazgatója ellen, aki nagy összeggel károsította meg a vállalatot. Herceg költsékes életmódjához minden pénz kevés volt. Miután rájöttek a nagyszámu büntetett, sikkasztás, magánokirathamisítás és hűtlen kezelés címén tették meg ellene a feljelentést. A rendőrség elrendelte Herceg előzetes letartóztatását és tegnap délután átkísérték az igazgatót az ügyészségre.

— **Oláh Gábor legkiválóbb s egyik legkedvesebb könyve a „Keletiek Nyugaton”.** — Ezen könyvben bontakozott ki először Oláh Gábor fényes írói tehetsége eredeti magyaros humora. A kötet tartalmazza még a „Meztelen asszony” című kis színművét is. A szépen kiállított kötet ára 5 korona 50. Kapható Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében.

— **Milyen lesz háboru után az élet.** A Daily Mail hosszabb cikket közöl a háboru utáni életéről. A többek közt így ír: »Még nálunk Angliában sem szoktak az emberek ahhoz a gondolathoz, hogy a háboru előtti idők soha többé vissza nem térnek, hogy az üzleti élet a háboru után egészen más lesz, mint amilyen a háboru előtt volt. Az a kedélyesség, amely 1914 nyarán a világot előntötte, a maga teljességében soha vissza térni nem fog. A népek bele kell törödni abba, hogy azok az idők, amelyekben olyan szépen felnőttünk, soha többé nem jönnek vissza. Egy új időnek a hajnalát éljük és aki nem változtatja meg világlátását, eloszlik, mint a felesleges por. A történelemben nem ritka eset, hogy két kor ilyen élesen és hirtelen

elkülönül egymástól. Azok, akik a régi fényűzés és kényelem elvesztésén siránkoznak, nem érdemelnek sajnálatot. Az élet élvezésében és az élet élvezésének kényelmében nagyot haladtunk visszafelé. De ezzel szemben új kötelességek és új munkák nehezdednek ránk, amelyek elfeledtetik velünk a régi világot. A legfőbb ideje, hogy felébredjünk és a szemébe nézzünk annak a jövőnek, amely reánk vár.

— **Werner-Divatház, a Bikapületeben.** Sajátkészítményű fehérneműk. Mérték utáni rendelések gyorsan és pontosan készülnek. Gallérok minden számban raktáron.

— **Cigaretta papír, öngyújtó, kovakő nagyban kapható** Leitner és Römer rövidáru nagykereskedésében Hatvan-utca 2. Kefe, meszelő-áru gyári árban.

Mindenkinek saját érdeke
ruhaszükségletét
Feldheim Testvérek
(Király-utca 4.) posztóruhászában
beszeresni,
ahol állandóan választékos raktár
angol férfi, női ruha, costum szövetek
és női ruhaselymekben.

SPORT.

A D. M. T. K. vezetősége. A Debreceni Máv. Testgyakorlók Köre következőképen alakította meg a vezetőségét: Diszelnök: Schindler Vilmos máv. üzletvezető; elnökök: Tóti Andor felügyelő állomástfőnök, Fekete Lajos felügyelő fűtőház-főnök, Mikocz Miklós főmérnök; ügyvezető alelnök: Kerekes Géza; elnökök: Fésüs Lajos, Szigethy Gábor; titkár: Káldy Zsigmond, pénztárnok: Bornyi Károly, jegyző: Surányi László, háznagyszertárnok: Haselmayer Gyula. Választmányi tagok: Horváth Gyula dr., Kondor János, Sessler Róbert, Kun Miklós, Tóth József, Botár Sándor, Bornyi Béla, Molnár István, Staskó János, Zaveczky András; választmányi póttagok: Mocsári Zoltán, Pénzes József. A football-szakosztály előadójául Káldy Zsigmondot, az atlétikai szakosztály előadójául Kondor Jánost, az uszó-szakosztály előadójául Staskó Jánost választották meg.

Football-mérkőzés Nagyváradon. E hó 3-án, vasárnap dél-

után mintegy 8000 néző jelenlétében mérkőzött a Nagyvárad Atlétikai Club-bal. A mérkőzés 1:0 arányban az 1912 óta a nagyvárad csapatok által veretlen NAC vereségével végződött. Biró Máté volt (Törekvés), ki a NAC egyik csatárát szabálytalanságért 10 percre kiállította.

A D. T. E.—N. A. C. football-mérkőzése. Vasárnap, e hó 10-én a NAC. Debrecenbe rándul s a nagyerdei sporttelepen a DTE-vel barátságos mérkőzést tart.

Football-training a D. T. E. pályán. A DTE. football-szakosztálya felkéri I. és I/b. csapatbeli játékosait, hogy a vasárnap NAC. mérkőzésre való tekintettel, a csütörtök délutáni trainingen okvetlenül jelenjenek meg.

A D. T. E. kebelében megalakult Bank és Biztosítási Tisztviselők football csapata minden hétfőn és pénteken d. u. 6 órakor a DTE pályán traininget tart, melyen minden tag pontos megjelenését kérjük.

Felelős szerkesztő:
DR. HEGEDŰS LORÁNT
Kladó:
HEGEDŰS ÉS SANDOR
irodalmi és nyomdai részv. társ.

NYILT-TÉR.*

Nyilatkozat.

„Polgármester” aláírással megjelent hirdetésre legyen szabad helyreigazításként közölnöm, hogy az „Ullmann Salamon” cégtől vagy cégnél semmiféle cukor vagy cukorka lefoglalva nem lett, hanem az Ullmann Izidor fia nagyváradai cég által a debreceni gőzcukorka-gyárnak küldött és a nevezett nagyváradai cég tulajdonát képező burgonya-szörpből készült és ugyanezen cég megbízottja által szállított szörp-cukorka lett a derecskei országon lefoglalva. Az egész ügynek tisztázott, engemet teljesen mentesítő tényállását majd csak a hatósági végleges döntés után óhajtom a nagy nyilvánosság elé hozni, addig is azonban tiltakoznom kell az ellen, hogy tényállást nem ismerő

E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget senki a szerkesztőség, s a kiadóhivatal.

hangokat fuj a kúrt. O, Selbitz mester, bizonyára nem sikerült a vadászat.

— Annál kevésbbé szabad megvárakoztatni, menj, siess!

A lovász elsietett s miután Selbitz megpiszkálta a tüzet, az ur ezüst tányérjára nagy vörös peccés levelet tett, melyet a nap folyamán Bécsből hozott egy küldönc.

Ebben a pillanatban hangos ostorpatogás hallatszott, majd morgó férfihang kiáltott:

— Az ördög vigye el az átkozott kutyákat! Erhardt, nézd meg, jól eszik-e a tarka, mert kemény egy nap volt!

Azután vastag, sarkantyus csizmás lépéseket lehetett hallani. Az ajtó kinyílt és belépett a henferesteri várur, nyomában egy tuca kutyá, melyek sárosan, lucskosan a konyhába rohantak és lehevredtek a kandaló körül; a várur

ugyanis jól tudta, hogy a kutyák könnyen megbetegednek, ha átfázva mennek az istállóba, azért engedte a konyhába őket.

Henferester vár ura óriás termetű 40—50 éves és herculesi erejű férfinak látszott. Amikor belépett, ócska szőrkalapját a dagasztóknőre dobta. Világos szőke haja rövidre volt nyírva, vörösszőke szakála, melyet csak a gyűlésnapokon borotvált le, olyan dus és sűrű volt, hogy csaknem az egész arcát elfedte. Éles arcvonásait durvára futta a szél, bár bizonyos nemes kifejezés vonult végig rajtuk.

Ócska zöld vadászruhája át volt ázva az esőtől és állig begombolva. Vadbőr nadrágja az ócskaságtól feketének látszott, sárral borított, nagy csizmái egész a félcombjáig értek, bőr övén szarunyelű vadászkesz függött. Vállán nagy vörös rézkürtöt hor-

dott és nagy kezében ostorát tartotta, nehéz vontatású fegyverével.

A várur, miután kúrtját és fegyverét átadta az udvarmesternek, aki mind a kettőt a falra akasztotta, elégedetlenül a tűzhelyhez közeledett, megrugdalta a kutyákat, hogy oda juthasson, majd nehézkesen leült székébe és haragosan rivált a kutyákra: Hátra, naplopók, semmirekellők, megérdemelnétek, hogy a peccenyeforgató kerekét hajtsátok, a helyett, hogy a nemes vezérkutya hangját kövessétek; öt órai hajtás után elveszíteni a vadat, mert a vadkan tócsáját sűrű lombok övezték, ugy-e? Nagyon gyengédek lettetek, sőt magad is, öreg Ralf, — tette hozzá dühösen és erősen megrugta a kutyát, melynek a lecke szólt.

(Polyt. köv.)

hivatali közlemények mindig az
Ullmann Salamon cégtől lefoglalt
cukorkárót beszélnek.
Debrecen, 1919 augusztus 6.
Ullmann Salamon.

APOLLO

Csütörtök augusztus 7.
HENRI BERNSTEIN drámája
A tisztító tűz
3 felvonásban.
Jim megtérése
amerikai detektív-történet 4 felv.
Előadások 5, 7 és 9 órakor.

URANIA

Csütörtök augusztus 7.
Carmen Cartellieri
főszereplésével
Kettős álarc alatt
detektív történet 4 felvonásban.
Zengő akkordok
művész dráma 3 felvonásban.
Előadások 5, 7 és 9 órakor.

Jó karban lévő
cserépkályhák
olcsón eladó.
Megtekinthetők a kiadóhivatalban.

Mindenféle
fuvarozást,
ugyszintén könnyű hintóval
vidékre is állandóan vállalom.
Péterfia 38.

Legolcsóbb
élesztő-forrás
Markovits-féle szesz-élesztő
nagyban és kicsiben a legolcsóbban kapható
KUPFER IGNÁC
liszt- és fűszerkereskedésében
Bádogos-utca.

Pezsgős üveget
bármilyen mennyiségben veszek
Péterfia-u. 61.

Fehér és barna lisztekre,
ugyszintén kenyérré
új könyveket
elfogadok, valamint mindenféle fűszer- és csomage árak a legolcsóbban beszerezhetők
Blau Herman
fűszer- és csomagekereskedésében
Miklós-utca 14.

Lakatos és vízvezetési munkákat
jutányosan készit
FEKETE LAJOS lakatos-
mester
Piac-utca 66.
Új tűzhelyek kaphatók.

Értesitem a t. vásárló közönséget, hogy
Liszt- és fűszerkereskedésében
elfogadok,
ugyszintén fűszer, csomage és mindennemű italok legszolidabb árban kaphatók.
Ugyanitt mézet és falgyümölcsöt veszek.

Brunner Gyula
fűszer- és csomagekereskedésében
Piac- és Simonffy-utca sarok.

Szegedi Rózsapaprika
valamint marosújvári 100 fokos
szappanfőző marószóda
nagyban és kicsiben legolcsóbban kapható

KUPFER IGNÁC liszt- és fűszerkereskedésében
Bádogos-utca.

KOLLMANN FERENC
bádogos és vízvezetési szakiparos
Török Bálint-utca 1. szám.
Készit és javit szakszertűen bádogos és szerelő munkálatokat.

Új ház eladó
Zsák-utcában, sark épület, kényelmes beosztás. Értekezni

ÖHLBAUM-iroda
Piac-utca 75.

**Új liszt-
könyvecskéket**

lisztre, valamint kenyérré állandóan legpontosabb kiszolgálás mellett eszközölök.

Szíves pártfogást kérve:
Sedler Márton
sütőmester
Széchenyi-utca 49.

Férfiruhák
javítását, fordítását, valamint női felöltők és kosztümök készítését és átalakítását legjutányosabban elfogad
Engel és Halász
Széchenyi-utca 18.

Élesztőt

egész évre biztosíthat magának, ha liszt-könyveit
KUPFER IGNÁC
liszt- és fűszerkereskedésében
Bádogos-utca beadja, hol a lisztvevők az élesztői mizériák között is élesztővel rendszeresen elláttnak.

Nem kell mosatni!

**Karton-
manchetták**

kaphatók
Hegedűs és Sándor
irod. és nyomdai r.-t.
könyv- és papírkereskedésében.

Utazó közönség figyelmébe!

FEUERMAN bőrdobos
műhelye
Piac-utca 44. szám alatt
(Kozman-udvar.)

Ajánlja saját készítményű bőrdobok, kézi utazó-, piaci-, iskola-füskéket legjutányosabb árban. Minden szakra vágó munka készítését és javítását elvállalja. Egy tanuló fizetéssel felvétetik.

Férfi ruha fordításokat

ugyszintén egész öltönyöket, legkényesebb izléseknek megfelelően elkészítik.

Morgenstern Manó
uriszabósa
SZENT ANNA 5.

Élesztő!

Naponta friss, állandóan kapható, kizárólag nagyban, fűszer és liszt-kereskedőknek és oly iparral ellátott üzemek és üzemek részére, hol az eladásra szükségelt sütsé igazolható, bodegák csakis üzleti sütés céljából lesznek kiszolgálva. Mindenkor legolcsóbb napi árt csepről-esetre előzetesen bejelentem a Közélemezési hivatalnak. Házhoz szállításra megrendeléseket elfogadok, valamint vidéki kereskedőknek is szívesen állok rendelkezésére.

Rosenthal Sándor
kizárólagos élesztő kereskedő. Csapó-utca 19. szám.

Favágó!

Motoros gépünkkel
házhöz megyünk dolgozni
Katz Testvérek
Hatvan-utca 6 és Sziv-utca 12.

Apró hirdetések

POSTA

Pettyes napornyo jeligére levél van a kiadóban.
Ismerőség kizárva. Kérem leveletem a kiadóban átvenni.
"Vénusz" jeligére levél van a kiadóban.
Intel (genus) uci ember független fiatal urhölgy állandó ösmertességét keresi. Levelet lehetőleg jelezni kérem "Arany" jeligére a kiadóba.

VEGYES

Román nyelvre bármiféle kérvényeket fordítok. Ogonovskiy, Csapó-utca 52. keresztépület.
National kasszákat legjobban javit Keszler, első debreceni műszerész, Széchenyi-u. 1. szám.
Román nyelvre mindenféle kérvényeket írok és fordítok egész nap. Halmovits, Szentanna 58.
Wunder Mór, József M. r. h. Csapó-utca 24. Bádogos, vízvezeték és peremező, valamint fűdő-gázkályhák javítását elvállalom.
Ócsa fuvarozás. Háziszemetet, trággyát, mindenféle szállítok. Csapó-u. 100.
Vízvezeték, csatornázás, központi fűtés és kut javításokat készit szakszertűen Gyenes, Miklós-utca 28. — Ugyanott tanulók felvétetnek.

KERESLET

Jó megjelenésű fűszer- és csomagezerk-mában teljesen jártas segéd detail-osztályhoz felvétetik. Gyémánt Géza és társa égnél, Piac-utca 58.
Feltétlen reális tisztehez nagyobb tőkével rendelkező izr. társat keresek. Levelet "Bizalom" jeligére a kiadóhivatalba kérek.
Próba és előnéző, valamint ügyes képzett varró kisasszonyok felvétetnek. Friedman Ignác és fia női divat áruházában Piac-utca 61. félelelet. Ugyanott kifutó fiúk és takarítónők felvétetnek.

A város központján különbejárta burtorozott szobát keresek. Cim a kiadóban.

Lapkiadó asszony felvétetik.
Ifjalt házaspár, gyermek nélkül, két-szobás, szerényebb lakást keres. Gárdos, Miklós-utca 22. jobbra.

VETEL

Egy nagy National-kasszákat valamint egy nagy jégsekrényt megvételre kerestünk. Gyémánt Géza és társa, Piac-utca 58.

Veszek és adok el mindenféle ékszer, aranyat, ezüstöt és drága kőveket. Krámer József, József kir. herceg-utca 3.

Veszek egy 0-ás vagy 1-es számú pénz-sekrényt. Cimek a kiadóhivatalba kéretnek.

30-40 holdas tanyabirtok, megfelelő gazdasági épületekkel, lehetőleg Debreczenhez közel, megvételre kerestetik. Cim a kiadóban.

Iókarban levő 100 kötetes komplett nemzeti kiadású Jókai sorozatot venni. Cim a kiadóban.

ELADAS

Egy valódi angol teniszrakett eladó. Cim a kiadóban.

Savanya káposzta kisebb-nagyobb mennyiségben kapható Hunyadi-u. 21.

Eladó Varga kert Keleti sor 7. szám alatt 1000 négyszögöl telek, rajta lévő 50 méteres barak és teleket környező 3 méter magas drókerítés-sel. Gazdák Bankja, Kossuth-u. 17.

Egy nagyobb és egy kisebb cserépkályha eladó. Megtekinthető a kiadóhivatalban Piac-utca 49. II. udvarban az emeleten.

Cenzurat de Sublocotenentul Horla.